

Вправа: Когнітивні викривлення, пов'язані з безсонням

Мета

Навчитися перевіряти правдивість свого сприйняття. Це допоможе вам змінити свої думки та знайти альтернативні способи мислення, що сприятимуть здоровому сну.

Інструкції

Ця вправа допоможе вам розпізнати способи мислення, що сприяють безсонню, та змінити їх.

Виконуйте цю вправу регулярно.

1. Ще раз прочитайте наведені вище приклади хибних думок і подумайте про когнітивні викривлення, які вони представляють. Якщо ви помітили у себе подібне когнітивне викривлення, запишіть його в текстовому полі.
2. Спробуйте знайти альтернативний спосіб мислення, який замінив би записані вами думки. Ви можете скористатися наступними запитаннями в разі необхідності:
  - Чи базується моя думка на фактах, переконаннях чи припущеннях?
  - Які докази того, що мої міркування правильні?
  - Чи чув/ла я це на власні вуха або бачив/ла на власні очі?
  - Що думають інші люди з цього приводу?
  - Чи можливо, що я зробив/ла поспішний висновок, який насправді не відповідає дійсності?

---

1. Прикладів когнітивних викривлень:

Мислення за принципом «все або нічого»

- Хибна думка: «Якщо я не висплюся, наступний день буде зіпсовано.»
- Переосмислена думка: «Раніше мені вже вдавалося чудово провести день, навіть якщо я погано спав/ла напередодні.»

Катастрофізація (перебільшення негативу)

- Хибна думка: «Якщо це безсоння триватиме, я точно втрачу роботу.»

- Переосмислена думка: «Я досить добре справляюся зі своєю роботою. Якщо я не зможу заснути, то знайду інший спосіб розслабитися та відпочити.»

Завищені вимоги

- Хибна думка: «Я повинен бути на висоті і викластися на повну, щоб виконати завдання, яке стоїть перед мною.»
- Переосмислена думка: «У житті існує дуже мало речей, які вимагають бездоганного виконання, і нерозважливо очікувати цього від себе. Чи ставлюся я так само до інших?»

Хибні узагальнення

- Хибна думка: «Я завжди погано сплю.»
- Переосмислена думка: «Мій щоденник сну свідчить, що якість мого сну постійно змінюється.»

Пророцтво

- Хибна думка: «Я вже знаю, що не спатиму всю ніч.»
- Переосмислена думка: «Неможливо заздалегідь сказати, як пройде сьогоднішній вечір. Є вірогідність, що завдяки виконанню вправ я зможу швидко заснути.»

Читання думок

- Хибна думка: «Мої колеги помітять, що я втомлений/а, і подумают, що я невдаха.»
- Переосмислена думка: «Я не можу знати, що думають інші люди.»

2. Когнітивний рефреймінг

Спробуйте знайти альтернативний спосіб мислення, який замінив би записані вами думки. Ви можете скористатися наступними запитаннями в разі необхідності:

- Чи базується моя думка на фактах, переконаннях чи припущеннях?
- Які докази того, що мої міркування правильні?
- Чи чув/ла я це на власні вуха або бачив/ла на власні очі?
- Що думають інші люди з цього приводу? Чи можливо, що я зробив/ла поспішний висновок, який насправді не відповідає дійності?

Мислення за принципом «все або нічого»:

Катастрофізація (перебільшення негативу):

Завищені вимоги:

Хибні узагальнення:

Пророцтво:

Читання думок: